

BÜLTEN : 2017 / 003

Meridyen Kurumsal Çözüm ve Bağımsız Denetim A.Ş.



Yaklaşan Etkinlikler

Vergisel yükümlülüklerle dolu bir dönemi yaşamaya devam ediyoruz.

Bağımsız denetim sektörünü ilgilendiren önemli bir gelişme bu bültenimizin temel konusunu oluşturuyor. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı'nı kamuoyunun görüşüne açtı.

Yapılan duyuruda; taslağın dayanağı olarak; Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin uygulanması sırasında karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi ve mevzuata açıklık getirilmesini sağlamak amacıyla birtakım düzenlemeler yapılması, Yönetmelikte yer alan bazı ifadelerin daha anlaşılır kılınması amacıyla ibare değişikliklerinin yapılması ve değişiklikler sonrası oluşan yeni durum ve şartlar dikkate alınarak geçiş dönemi uygulamasına ilişkin düzenlemeler yapılmasının zorunluluğu hususları vurgulanmıştır.

KGK şimdiye kadar yürütmüş olduğu denetim ve gözetim çalışmalarında edindiği tecrübeleri yasal mevzuata yansıtma yönünde hareket etmektedir. Bu sektöre yön verilmesi açısından çok önemli bir gelişmedir. Bağımsız denetim kuruluşu ve denetçilerinin uygulamada karşılaşmakta olduğu sıkıntı ve problemlerin de değerlendirilerek düzenlemeler yapılması en büyük temennimizdir.

Tüm meslektaşlarımıza işlerinde kolaylıklar ve başarılar dileriz. Bir sonraki bültenimizde buluşmak dileğiyle...

15.05.2017

- 2017 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) Ait Gelir ve Kurum Geçici Vergisinin Beyanı
- Nisan 2017 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin - Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin - Motorlu Taşıtlara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) - Özel İletişim Vergisinin - Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2017 Dönemine Ait Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi

17.05.2017

- 2017 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) Ait Gelir ve Kurum Geçici Vergisinin Ödemesi

22.05.2017

- Nisan 2017 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İhtikal Vergisinin - İlan ve Reklam Vergisinin - Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin - Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin - Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

23.05.2017

- Nisan 2017 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- GVK Geçici 61. Madde Uyarınca Hesaplanan Yatırım İndirimi Stopajının Beyanı
- Nisan 2017 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı

Bağımsız Denetim

- KGK tarafından, 14.04.2017 tarihinde, Bağımsız Denetim Yönetmeliğindeki (BDY) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı'na İlişkin Duyuru internet sitesi aracılığıyla paylaşılmıştır.

VERGİ MEVZUATI YENİ DÜZENLEMELER :

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SERİ NO: 12) 5 Mayıs 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğ'de yabancılara konut ve işyeri teslimlerinde KDV istisnası uygulamasına ilişkin açıklamalar yapıldı. İstisna kapsamında nakdi iade talebinin 5.000 TL'yi aşması halinde aşan kısmın iadesinin vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilmesi gerekiyor.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile 1/4/2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.


"i) Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı halde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi halinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şarttır.),"

5 Mayıs 2017 tarihli ve 30057 sayılı resmi Gazetede yayımlanan KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SERİ NO: 12) ile söz konusu düzenleme hakkında açıklama yapılmıştır. Yapılan açıklamaların genel özellikleri aşağıdaki gibidir.

- İstisnadan konut, dükkan, ofis, büro, rezidans, apart daire, devre mülk ve benzeri olarak tanımlanan konut veya iş yerleri faydalanabilir.
- İstisna, 1/4/2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, konut veya iş yerini inşa eden mükellefin yapacağı ilk teslimde uygulanacaktır.
- Arsa karşılığı inşaat işinde arsaya karşılık olarak arsa sahibine verilen konut veya işyerinin arsa sahibi tarafından teslimi ilk teslim kapsamında değerlendirilmeyecektir.
- İstisna; Çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimlerinde uygulanacaktır.
- Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları (GVK md.2) bu istisnadan faydalanamayacaktır.
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan ve 193 sayılı Kanuna göre Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler bu istisnadan faydalanabilecektir.
- Konut veya iş yeri tesliminde KDV istisnasının uygulanabilmesi için, bedelin en az %50'sinin satışa ilişkin faturanın düzenlendiği tarihten önce, kalan kısmının da en geç bir yıl içerisinde alıcı tarafından döviz olarak Türkiye'ye getirilerek satıcıya ödenmesi gerekir.
- Bedelin Türkiye'ye getirildiğinin bankalardan ya da nakit olarak tesliminde gümrük İdaresinden alınan belgelerle tevsik edilmesi gerekir.
- 6824 sayılı Kanunun Resmî Gazete'de yayımlandığı 8 Mart 2017 tarihinden önce getirilen dövizler, bu istisna kapsamında Türkiye'ye getirilen döviz olarak değerlendirilmez. Ancak, belirli konut veya iş yeri almak

amacıyla bu tarihten önce getirilen ve satıcıya ödenen dövizler, tevsik edilmek şartıyla istisna kapsamında teslim konu edilen konut veya işyerlerine ilişkin Türkiye'ye getirilen döviz olarak kabul edilecektir.

- Konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılmaması gerekmektedir. Çıkarılması halinde tahsil edilmeyen vergi ve 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faizi taşınmazın bulunduğu yer vergi dairesine ödenecektir.
- Öngörülen şartları taşımadığı halde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi halinde, zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı da müteselsilen sorumlu tutulacaktır.
- Mükelleflerin bu istisnadan kaynaklanan mahsuben iade talepleri, yukarıdaki belgelerin ibraz edilmiş olması halinde miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilecektir.
- Mükelleflerin bu istisnadan kaynaklanan ve 5.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilecektir. İade talebinin 5.000 TL'yi aşması halinde aşan kısmın iadesi, vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilecektir.
- Teminat verilmesi halinde mükellefin iade talebi yerine getirilecek ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülecektir.

 **Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 45) yayımlandı. Tebliğde, e-defter uygulaması kapsamında faaliyette bulunan mükellefler nezdinde yeminli mali müşavirlerce yapılacak tespitlere ilişkin açıklamalar yer almıştır.**

Tebliğde yer alan bu düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

I- Defter Tasdik Bilgisine İlişkin Yapılacak İşlemler

a) e-defter uygulamasına yüklenmiş berat dosyalarının bulunması halinde

İade talebinde bulunan veya nezdinde karşıt inceleme yapılan alt mükellefin ilgili dönem için e-defter uygulamasına yüklenmiş berat dosyaları var ise YMM tasdik raporları/ karşıt inceleme tutanakları ve teyit-bilgi isteme cevap yazılarında, yeminli mali müşavirlerce, mükellefin ilgili dönemde e-defter uygulaması kapsamında kanuni defter kayıtlarını tutmakta olduğunun belirtilmesi ve ilgili aya ait Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) onaylı berat dosyalarının "Defterin Nev'i ve Dönemi, Berat Dosyasının Tekil No'su ve Oluşturma Tarihi, 2017 yılının Mayıs ayından itibaren yüklenecek Berat Dosyaları için Evrensel Tekil No'su (ETTN)" bilgisine ayrı bir tabloda yer verilmesi gerekmektedir. Söz konusu berat dosyalarının bilgileri vergi dairelerince elektronik ortamda sorgulanıp görüntülenebildiğinden, berat dosyalarının kağıt çıktısının ilgili rapor, tutanak veya yazılara eklenmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

b) e-defter uygulamasına yüklenmiş berat dosyalarının bulunmaması halinde

İade talebinde bulunan veya nezdinde karşıt inceleme yapılan alt mükellef hakkında tanzim olunan YMM tasdik raporları/karşıt inceleme tutanakları ve teyit-bilgi isteme cevap yazılarının düzenlendiği tarih itibarıyla ilgili döneme ait berat dosyalarının 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde belirlenen sürenin dolmamış olması nedeniyle e-defter sistemine henüz yüklenmemiş olması halinde rapor, tutanak veya yazılarda, "Mükellef e-defter uygulamasına dahil olmuş olup ilgili döneme ilişkin e-defter ve berat dosyasının oluşturulma ve berat dosyalarının GİB sistemine yüklenme süresi, işbu rapor/tutanak/yazı tarihi itibarıyla dolmadığından, GİB sistemine yüklenmemiştir." bilgisine yer verilmesi gerekmektedir.

1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde belirtilen süreler, e-defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması, onaylanması ve e-defter uygulaması aracılığı ile berat dosyalarının GİB onayına sunulması için öngörülen sürenin son günü olup, bu süreden önce de dileyen mükellefler tarafından e-defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması, onaylanması ve berat dosyalarının GİB onayına sunulması mümkündür.

II- Defter Kayıtlarının Tespitine İlişkin Yapılacak İşlemler

a) e-defter uygulamasına yüklenmiş berat dosyalarının bulunması halinde

İade talebinde bulunan veya nezdinde karşıt inceleme yapılan alt mükellefin ilgili dönem için e-defter uygulamasına yüklenmiş berat dosyaları var ise YMM tasdik raporları/karşıt inceleme tutanakları ve teyit-bilgi isteme cevap yazılarında fatura vb. belgelerin kaydedildiği yevmiye maddelerinin tarih ve numarasına yer verilmesi gerekmektedir.

b) e-defter uygulamasına yüklenmiş berat dosyalarının bulunmaması halinde


İade talebinde bulunan veya nezdinde karşıt inceleme yapılan alt mükellef hakkında tanzim olunan YMM tasdik raporları/karşıt inceleme tutanakları ve teyit-bilgi isteme cevap yazılarının düzenlendiği tarih itibarıyla ilgili döneme ait berat dosyalarının 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde belirlenen sürenin dolmamış olması nedeniyle e-defter sistemine henüz yüklenmemiş olması halinde rapor, tutanak veya yazılarda, fatura vb. belgelerin kaydına ilişkin olarak aşağıda açıklandığı şekilde gerekli bilgi ve belgelere yer verilmesi gerekmektedir.


1) Defter kayıtlarının 10 gün içerisinde yapılıyor olması halinde


İade talebinde bulunan veya nezdinde karşıt inceleme yapılan alt mükellefin, defter kayıtlarını 213 sayılı Kanunun 219 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre 10 gün içerisinde yapıyor olması halinde, muhasebe kayıt sisteminden alınacak "incelemeye konu fatura vb. belgelerin ilgili muhasebe hesaplarına intikalini gösteren" muavin hesap dökümünün ilgili YMM tarafından meslek mührü tatbik edilerek düzenlenen rapor, tutanak veya yazılara eklenmesi ya da yetkili merciler tarafından talep edilmesi halinde ibraz edilmek üzere rapor, tutanak veya yazıyı tanzim eden YMM uhdesinde muhafaza edilmesi gerekmektedir.

2) Defter kayıtlarının 45 gün içerisinde yapılıyor olması halinde

İade talebinde bulunan veya nezdinde karşıt inceleme yapılan alt mükellefin, defter kayıtlarını 213 sayılı Kanunun 219 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre muhasebe fişi, primanota veya bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikaları kullanmak suretiyle yapıyor olması halinde, söz konusu fatura vb. belgelerin muhasebe kaydının gerçekleştirilmesi sırasında kullanılmış olan muhasebe fişi, primanota veya bordroların (veya bu belgelerde yer alan bilgilerin tasnifli ve toplu şekilde çıktısının) ya da muhasebe kayıt sistemlerinden alınacak iade talebine ilişkin fatura vb. belgelerin ilgili muhasebe hesaplarına intikalini gösteren muavin hesap dökümlerinin YMM tarafından meslek mührü tatbik edilerek düzenlenen rapor, tutanak veya yazılara eklenmesi ya da yetkili merciler tarafından talep edilmesi halinde ibraz edilmek üzere rapor, tutanak veya yazıyı tanzim eden YMM uhdesinde muhafaza edilmesi gerekmektedir.

 **92 No'lu VUK Sirküleri ile 2 Mayıs 2017 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi 31 Mayıs 2017 günü sonuna kadar uzatıldı.**

 **Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca çıkarılan 31.03.2017 tarihli ve 44 No'lu 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirkülerinde, 2017 yılı birinci geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % 6,11 (yüzde altı virgöl onbir) olarak belirlendi.**

 **1 Nisan 2017 tarihli ve 30025 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)'Nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 479) ile Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışlarının 7.000 TL'nin üzerinde olması durumunda dahi tevsik zorunluluğu kaldırıldı.**



**Kurumsallaşma olmadan
Bağımsız Denetim olmaz.**



INPACT HABERLERİ

INPACT Toplantılarını
<http://www.inpactglobal.org/meetings/>
internet adresinden takip
edebilirsiniz.

BAĞIMSIZ DENETİM

Taner AKGÜL – Bağımsız Denetçi - YMM

- **Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde (BDY) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı'na İlişkin Duyuru KGK tarafından internet sitesi aracılığıyla paylaşılmıştır. (14/04/2017)**

Taslakta esas değişiklik kendi nam ve hesabına bağımsız denetim faaliyetinde bulunan denetçilerin çalışma esaslarının denetim kuruluşlarının zorunlulukları ile uyumlu hale getirilmesi çerçevesinde hükümler içermektedir.

Anlaşıldığı kadarıyla, KGK yürütmekte olduğu denetim ve gözetim faaliyetler sonucunda elde etmiş olduğu hususlar doğrultusunda bireysel olarak bağımsız denetim yapan denetçilerle ilgili yasal zorunlulukları bağımsız denetim kuruluşlarının zorunluluklarıyla uyumlu hale getirme ihtiyacı hissetmiştir. Bu son derece doğru bir yaklaşımdır. Bağımsız denetimin kalite ve düzenini sağlamak için vazgeçilmez bir zorunluluk olan Kalite Kontrol Sistemi Rehberi ve Bağımsız Denetim Rehberinin bireysel denetçiler içinde uygulamaya geçirilmesi önemli bir adımdır. Rehberlerin yanı sıra yönetmelik taslağına eklenen denetim ekiplerinin oluşturulması ve çalışma prensiplerini belirleyen benzer hükümler, bağımsız denetim faaliyetinin, kurumsallaşma ihtiyacının gerektiği bir faaliyet olduğunun vurgulanmasıdır. Meridyen Kurumsal Çözüm ve Bağımsız Denetim A.Ş. olarak kuruluş aşamasında belirlediğimiz sloganımızın “Kurumsallaşma olmadan bağımsız denetim olmaz.” şeklinde belirlenmesi bu zorlukları fark etmiş olmamızın sonucudur.

Bilindiği üzere,

14.02.2011 tarihli 27846 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun, 397’inci madde birinci fıkrası “Anonim şirketin ve şirketler topluluğunun finansal tabloları denetçi tarafından, uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu Türkiye Denetim Standartlarına göre denetlenir.” şeklindeyken,

30.06.2012 tarihli 28339 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6335 Sayılı kanunla;

“Dördüncü fıkra uyarınca denetime tabi olan anonim şirketlerin ve şirketler topluluğunun finansal tabloları denetçi tarafından, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yayımlanan uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu Türkiye Denetim Standartlarına göre denetlenir. ”şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) 398 inci madde kapsamında denetime tabi olacak şirketler Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

4'üncü fıkra kapsamında bağımsız denetime tabi olacak şirketleri belirlemek amacıyla; 2012/4213 Sayılı “Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar” yayımlanmış.

Daha sonraki süreçte bu kararda değişiklik yapan 2014/5973 sayılı, 2014/7149 sayılı ve 2016/8549 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile rakamsal hadler yeniden belirlenmiştir.

Bu aşamada denetim kapsamında olmayan şirketler olduğu veya bu şirketlerin ne yapması gerektiği hususu fark edilmiş ve 28.03.2013 tarihli 6455 sayılı kanunla 397'inci maddeye aşağıdaki 5'inci fıkra eklenmiştir.

(5) Dördüncü fıkra kapsamı dışında kalan anonim şirketler ile 4572 sayılı Kanun kapsamındaki kooperatifler ve bunların bağımsız denetime tabi olmayan üst kuruluşları bu fıkra hükümlerine göre denetlenir. Denetime ilişkin usul ve esaslar ile bu fıkra uyarınca denetim yapacak denetçilerin niteliklerine, uyacakları etik ilkelere, görev ve yetkilerine, seçilmelerine, görevden alınmalarına veya ayrılmalarına; denetimin ve denetim raporlarının içeriğine ve raporun genel kurula sunulmasına ilişkin hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Kanunun denetçinin sorumluluğuna ilişkin hükümleri, bu fıkra uyarınca denetim yapacak denetçilere de kıyasen uygulanır.

397'inci maddenin hem birinci fıkrası hem de sonradan eklenen ikinci fıkrası gereğince denetim yaptırılmaması durumunda yaptırım;

“denetime tabi olduğu hâlde söz konusu denetimi yaptırmayanların finansal tabloları ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu düzenlenmemiş hükmündedir.”

olarak tanımlanmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat değişiklikleri özetlenirse;

- TTK'nın ilk halinde tüm anonim şirketlerin bağımsız denetime tabi olması planlanmıştır.

- Daha kanun uygulama şansı bulamadan, denetime tabi tutulacak şirketler için belirleme yapılmıştır.

- Sonradan fark edilerek, denetim kapsamına dahil olmayan şirketler için belirleme yapılmış, bu şirketler için, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenleme yapılacağı belirtilmiştir. Ancak, kanun hükmünce denetim yaptırmayan şirketler açısından denetime tabi olduğu hâlde söz konusu denetimi yaptırmayanların finansal tabloları ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu düzenlenmemiş hükmündedir yaptırımı olmasına rağmen henüz 5'inci fıkra gereğince denetime tabi olanlarla ilgili olarak bir yönetmelik hazırlanmamıştır. 2016 sonu itibarıyla 16.419 meslektaşımız bağımsız denetçi sicilinde yer almaktadır. Bunlardan sadece 141 tanesi bireysel olarak bağımsız denetim yapmıştır. Dolayısıyla toplam 235 bağımsız denetim kuruluşunda denetçi olarak görev yapanlar haricindeki on binin üzerindeki bağımsız denetçi hadleri aşarak denetime tabi olanlar dışındaki şirketlerin denetiminde görev alabilmek için çıkarılacak yönetmeliği beklemektedirler.



Yönetmelik taslağında yer verilen önemli bir değişiklik sorumlu denetçi olmak için gerekli olan fiilen denetimde bulunulma şartıyla ilgilidir. KAYİK'ler nezdinde yapılacak denetimlerde sorumlu denetçi olarak görev alabilme şartı olan fiilen denetçilik yapmış olma süresi 2 yıldan 3 yıla çıkartılmıştır.

Oysa, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ'in (Seri: X, No: 22) 4'üncü maddesinde;

“c) Sorumlu ortak baş denetçi olabilmek için, en az iki yıl Kurulun listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarında sermaye piyasası kurumları ve halka açık anonim ortaklıkların bağımsız denetiminde fiilen denetçi, kıdemli denetçi veya baş denetçi unvanı ile faaliyet göstermeleri,”

olarak tanımlanmıştır.

KAYİK olarak tanımlanan şirketler esas itibarıyla SPK mevzuatına tabidirler. Dolayısıyla bunlarla ilgili denetim çalışmaları SPK mevzuatı kapsamında yapılmaktadır. Bağımsız denetim yönetmeliğinde bu değişikliğin yapılması, KAYİK denetimlerini SPK mevzuatına uygun yürütmek zorunda olan denetim kuruluşları açısından kafa karışıklığı yaratacaktır.

Yeni TTK ile birlikte, ötedenberi halka açık şirketlerin ve kendi mevzuatı gereğince faaliyet gösteren şirketlerin bağımsız denetim işlemlerinin kurallarını belirlemiş olan ve gözetimini yürüten SPK'nın yerine bağımsız denetim işlemlerine ilişkin tüm yetkilendirme ve sicil işlemlerini yürütmek, denetim ve gözetim yapmak, hatta dünya örneklerinden çok farklı olarak hem muhasebe hem de denetim standartlarına ilişkin mevzuat üretme göreviyle yetkilendirilen yepyeni bir kurum (KGK) oluşturulmuştur.

SPK tarafından 2006 yılında yayımlanmış ve güncellenerek günümüze kadar işlerliğini sürdüren bağımsız denetimin kurallarının belirtildiği 193 sayfalık tebliğ (Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ (Seri: X, No: 22)) yerine, 2012 yılı sonunda, adeta bu tebliğin özeti olan 29 sayfalık bağımsız denetim yönetmeliği yayımlanmıştır.

Bu değişiklikler iki kurumun aralarında halen devam eden hukuki ihtilafların doğmasına neden olmuş, bu duruma uyum sağlamada en çok zorlananlar SPK'dan yetki almış ve öteden beri bağımsız denetim sektöründe faaliyet gösteren bağımsız denetim kuruluşları olmuştur. Geçiş döneminde yıllarca otorite kurum olarak bildikleri SPK'nın yanısıra KGK'nın devreye girmesiyle bildirim yükümlülükleri konusunda tereddütler yaşamışlardır.

KGK ve SPK düzenlemelerindeki farklılıklar, bildirim yükümlülüklerindeki farklılıklar, gibi hususlar halen denetçi ve denetim kuruluşları açısından tereddütler yaşanmasına neden olmaktadır.


Dolayısıyla, Bağımsız denetim konusunda yetkilendirme ve resmi sicil işlemlerini yürüten esas otorite kurum olan KGK'nın yanısıra kendi mevzuatına tabi şirketlerin denetimlerinde otorite olmaya devam eden SPK, BDDK ve EPDK gibi kurumların birbiriyle uyumlu hareket etmesi sektörün işlerliği açısından şarttır.

KGK tarafından görüşe açılan yeni yönetmelik taslağında yer aldığı üzere, sorumlu denetçi olmak için gerekli fiili denetimde bulunma süresinin SPK mevzuatından farklılaştırılması (SPK 2 yılı yeterli görürken KGK süreyi 3 yıla çıkartmaktadır) uygulamada karışıklık yaratacaktır.

Özetlemek gerekirse, otorite kurumların mevzuat farklılıklarının uyumlu hale getirilmesine yönelik düzenlemeler yapılması zorunluluktur.

Örneğin, KGK mevzuatında “sorumlu denetçi” tanımlaması yaparken, SPK mevzuatında “sorumlu ortak baş denetçi” tanımı yapılmıştır. Bu ve benzer konularla ilgili olarak KGK tarafından uygulayıcı olan bizlerin görüşleri toplanmalı, biz denetçi ve denetim kuruluşlarınca karşılaşılan kafa karışıklıkları çözümlenmelidir.

Yönetmelik taslağında yer alan hususlarla ilgili dikkatimiz çeken konular aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

-  Taslakta esas değişiklik kendi nam ve hesabına bağımsız denetim faaliyetinde bulunan denetçilerin çalışma esaslarının denetim kuruluşlarının zorunlulukları ile uyumlu hale getirilmesi çerçevesinde hükümler içermektedir.

Bu kapsamda;

Serbest bağımsız denetçi: Kendi nam ve hesabına denetim üstlenebilen ve bunun için öngörülen şartları taşıdığı Kurum tarafından onaylanan bağımsız denetçiyi,

tanımlaması yapılmıştır. BDY içerisinde tanım olarak yerleştirilen “serbest bağımsız denetçi” ibaresi bir çok denetim standardında da değişiklik yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Örneğin Kalite Kontrol Standardı 1 içerisinde Sorumlu denetçi şu şekilde tanımlanmıştır;

“Denetimden, denetimin yürütülmesinden ve denetim şirketi adına düzenlenen rapordan sorumlu olan ve Kurumdan uygun yetki almış denetim şirketi yöneticisi veya şirketteki başka bir denetçidir. Tek başına denetim faaliyeti yapan bağımsız denetçiler, KKS 1’in uygulanmasında sorumlu denetçi olarak kabul edilir.”

Benzer şekilde diğer mevzuatta serbest bağımsız denetçi unvanı kullanılması incelenmelidir. Ayrıca, taslakta yer alan “Denetim üstlenebilen” ifadesi yerine aşağıdaki tanımlamanın daha uygun olabileceği kişisel düşüncemdir.

Serbest bağımsız denetçi: Kendi nam ve hesabına bağımsız denetim yapmak için öngörülen şartları taşıdığı Kurum tarafından onaylanan bağımsız denetçiyi,

• BDY’nin 14’üncü maddesine eklenen dördüncü fıkrada;

4) Serbest bağımsız denetçi olarak denetim faaliyetinde bulunmak için;

- a) Başvuranın sorumlu denetçi olabilme şartlarını karşılaması,
- b) Denetim kadrosunun, asgari olarak, 27 nci maddede belirtilen denetim ekiplerini oluşturabilecek nitelik ve genişlikte olması,
- c) Denetçilerin tam zamanlı ve asgari bir raporlama dönemi için istihdam edilmiş olması,
- ç) Denetim kadrosunda kendisi hariç en az bir sorumlu denetçinin bulunması,
- d) Kendisinin ve denetçilerinin herhangi bir denetim kuruluşunda veya başka bir serbest bağımsız denetçi yanında ortak, kilit yönetici veya denetçi olarak görev almaması ve denetçilerinin ayrıca serbest bağımsız denetçi olarak faaliyette bulunmaması,
- e) Denetim rehberleri dahil olmak üzere, esasları Kurumca belirlenen kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve süreçlerini yazılı olarak oluşturmuş olması,

şartlarına yer verilmiştir. Burada başvuranın sorumlu denetçi şartlarını taşıması gerektiği belirtilmiş, daha sonra denetim kadrosu için 27’inci maddeye atıf yapılmıştır. 27’inci madde denetim ekiplerinin üç denetçiden az olamayacağı, denetim ekiplerindeki sorumlu denetçi ve belirlenen diğer kademeler için en az birer yedek denetçi belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca taslak metin ile 27’inci maddeye eklenen 6’ıncı fıkra ile “Serbest bağımsız denetçi üstlendiği denetimlerin sorumlu denetçisidir.” İfadesi de eklenmiştir.

Dolayısıyla 4’üncü fıkranın ç bendi “Denetim kadrosunda kendisi hariç en az bir sorumlu denetçinin bulunması,” ifadesine gerek yoktur.

• BDY’nin 25’nci maddesinde sürekli eğitim ile ilgili değişiklikler, konuya ilişkin Kurum tarafından bir tebliğ çıkarılacağını göstermektedir. Dolayısıyla burada yapılan değişiklikler muhtemel tebliğ ile uyumlu olmalıdır. Burada, 3’üncü fıkrada geçen “her yıl, yıllık ve üçer yıllık dönemler için” ifadesinde her yıl ifadesiyle kastedilen daha açık yazılmalıdır.

• BDY’nin Sorumlu denetçi olabilme şartlarının belirlendiği 28’inci maddesinde fiilen denetimlerde bulunma süreleri;

“a) KAYİK’ler nezdinde yapılacak denetimler için 15 yıllık mesleki tecrübeye sahip olması ve bu sürenin en az üç yılında fiilen denetçi, kıdemli denetçi veya başdenetçi unvanı ile mevzuatta denetim öngörülen alanlarda denetimlerde bulunmuş olması.”

Oysa, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ’in (Seri: X, No: 22) 4’üncü maddesinde;

“c) Sorumlu ortak baş denetçi olabilme için, en az iki yıl Kurulun listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarında sermaye piyasası kurumları ve halka açık anonim ortaklıkların bağımsız denetiminde fiilen denetçi, kıdemli denetçi veya baş denetçi unvanı ile faaliyet göstermeleri,”

olarak tanımlanmıştır.

Bu durumda söz konusu değişikliğin denetim kuruluşları açısından KAYİK'ler nezdinde yapılacak denetimlerde SPK tebliği dikkate alındığından uygulanmasında tereddütlere neden olacaktır.

BDY'nin 30'uncu maddesinde yapılan değişiklikle;

“(3) 6102 sayılı Kanun uyarınca yapılan denetimlerde denetim raporlarının, denetimi yapılan finansal tabloların ait olduğu hesap dönemini izleyen yılın olağan genel kurul toplantısından en az yirmi gün önce ve her durumda en geç o yılın altıncı ayının sonuna kadar denetlenen işletmenin yönetim kuruluna teslim edilmesi zorunludur.”

hükmü eklenmektedir. Burada özel hesap dönemine sahip şirketler açısından rapor teslim tarihinin belirlenmesinin nasıl yapılacağı açık değildir.

Örneğin Nisan 2015 de hesap dönemi biten bir şirket normalde takip eden 3 ay içerisinde genel kurul yapmak durumundadır (Yani Temmuz 2015). Oysa taslakta “hesap dönemini izleyen yılın” ve “o yılın altıncı ayının” ifadeleri kullanılarak çelişki yaratılmıştır. Tüm ifadeler hesap dönemi olarak yazılarak konu çözümlenebilir.

Diğer yandan, Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme zamanı, olağan genel kurulların yapılma zamanı, e-defter kapatma ve yüklenme zamanı gibi son derece sıkışık bir döneme ve hatalı bir diziliş içeren yapının bir an önce çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bu durum, bağımsız denetim raporlarının oluşturulmasında şirket tarafından yasal tablo ve kayıtların kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesine kadar çekimser davranılması sorununa sebep olmaktadır. Yönetmelik taslağında getirilen 6'ncı Ay sonuna kadar denetim raporlarının teslim edilmesi gereklidir hükmü yerine olağan genel kurul tarihinin yasal olarak uygun ve işlerliği olan bir zaman olarak belirlenmesi daha doğru olacaktır.

BDY'nin 38/8'inci maddesinde yapılan değişiklikle;

660 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca inceleme için görevlendirilenler tarafından denetim kuruluşu, serbest bağımsız denetçi veya denetlenen işletmeden bilgi ve belge istenmesi hüküm altına alınmıştır.

Burada denetlenen işletmeden böyle bir talebin, yetki yönünden değerlendirilmesi gerekmektedir.

BİRAZDA GÜLMEK HAKKINIZ 😊

- İnsanların bir çoğu kazandıkları ilk parayı saklarlar, hükümette geri kalan paraları saklar.
- Her kim “gerçekler acı vermez” sözüne inanıyorsa hayatında hiç vergi beyannamesi doldurmamış demektir.
- Başkan Herbert Hoover maaşını devlete geri veren ilk Amerikan Başkanıdır ve şimdi Amerikan hükümeti herkesin bunu yapmasını istiyor.
- Yeni vergi yasası küçük ölçekli işletmeler için çok faydalı oldu, fakat esas sorun, yeni vergi yasasından önce söz konusu işletmelerin büyük ölçekli işletmeler olmasıydı.

Bu bültende yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almadan, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir.

© 2017 - Meridyen Kurumsal Çözüm ve Bağımsız Denetim A.Ş., INPACT International'ın ortağı ve üyesi bir Türk şirkettir. INPACT adı ve INPACT logosu tescilli ticari markalardır.